

בוזרת השם יתברך

ספר
**אכילתבשר
הלה למעשה**

ח' ל' ק

שחיטת כבשים ועגלים

יצא לאור על ידי

**"זועד הכשרות דחתאחדות הכהילות"
בನשיאות הגאון הצדיק מהאלמן שליט"א**

יצא לאור על ידי

הוועצת אמונה

שנת תש"מ פה ברוקלין נוא יארק

פרק א'

מעשה השחיטה של הכבשים

א. בנוסף לכל הבעיות המוזכרות בשחיטה הגסות, ישנה בעיות בשחיטה הכבשים, בעיה שהיא בעצם מעשה השחיטה, ישנים הרבה שומרין תורה ומצוות המדקדים שלא לאכול בשר כבשים (למרות שהם אוכלים מבשר החלק של השחיטה האחרת).

ענף א'

הבעיות הונצד להן:

ב. לכבשים יש הרבה מאוד שערות (צמר) במקומות השחיטה, הדבר גורם שהסכין נפגם במהירות, כשהנוסף לכך תמיד בתוך השערות מתקbez לכלוֹן רב וכן אבניים קטנות, השערות נקשרות, הדבר גורם שהסכין נפגם בשעת השחיטה.

ג. גם צרכים להיות זהירים בעניין החלהה, כמו שתכתב בשולחן עורך שם "ייח" (סימן כדי סעיף ט' ייב) שחייבים להיות

אכילתבשר הלכה למעשה

זהירות כשבותם כבשים בגל החלדה תחת הצמר המשובך.

ד. החת"ם סופר כתוב, ידוע שהסתכו נפגם כסדר מגוונותיהם של הכבשים בעת השחיטה שהינן מלאות בעפר^א, אפילו

א) ולחיבת הקודש עתיק דברים הנלהבים חוצבים להבות אש שנאמרו מפי הקדוש והטהור בעל ספר ברית מטה משה (אצל פירוט חד גדי) זו"ל אותן באות:

הנה הויאל ואთא ליין עניין זה באתי להזכיר מעון הרע הזה שעדיין הבשר בין שניינו שאכלנו נביילות וטריפות עד כה שהרי גודל המכשלה הזאת בישראל שהרבה שוחטים אין להם הרגשה והרבה מהם מיליאן בדבר וממהרים לבדוק, ופשיטה לאחר שחניתה אינם בודקין הסוכין ורק דרך העברה בعلמא בלי כוונת הלב **מחמת שומון לפניו** הרבה לשוחות ואיינו בכדי שיונsha בזמן קצר והמלאה מרובה, ופשיטה מחמת טמייעפים ומינעים ירים כברים עליהם מלבורק סכינים יפה ושותחים בסכין א' הרבה עד כי חドル לספור כי אין מספר מכל התלאות ומרקיה רשות שקרה עד כה ונודל שעונותם ע"י שמחלו חכמים על כבודם והעמידו להם על חזוקתם רכל ישראל בחזקת כשרות עומדים מן הסתם (רמב"ם פ"ב מקידוש החודש ונודע) וכבשייו שאיתרעו חזקתם, ראויו למפרע שדבר זה **החריב את ביתינו אשר עדרין לא נבונה בימינו והשכינה בגולות עדרין בעונינו** ובאשר נמצאו כמה קלוקלים אשר אין להעלות על הספר כי קצר הירעה מלחשתרע.

ואם יאמר האומר אם אלו יצאו מחזקתו, כל ישראל מי עומדים בחזקת אישור מ"מ למייחש מיהו בעי מחמת שצרכי להיות מתון גדול ולצדקה היטב והמלאה כבידה עליו כאשר מצאנו שכולם אינם מזדקין בעבור זה, ובפרט בשחיטת הכבשים מחמת צמרן קרוב הדבר לפשוע ולקלקל ומהמת שיש להם לשחות הרבה אינם

אכילתבשר הלכה למעשה

ה

מדקדקין ב"ב וממהרים לשחות וקרוב לוודאי שמאכילין נבילות וטריפות כאשר נתברר,

ומי שייהי מותמה בדבר ולומר מה גבר בגבורין ומה יומם מיוםים ויקל בדבר הזה בוודאי מנהג ומעשה אבותיהם בידם ששותחים את דבריהם לאמר מי תן לנו לאכול בשר ואית וישתו אלא וישחוו שהיו נתחיבו שונאייהם של ישראל כליה (יומא עה:) על שבകשו לאכול בשר תאווה היינו בשר נחירה ואבותינו חטאנו ואינם ואנחנו אם נעשה כמעשיהם לא טובים להיות נלבדים בעונם ח"ז.

ואוי לנו מיום הדין ואוי לנו מיום התוכחה ואין לנו פה לדבר וכי יכול להגיד ולספר מה שעבר עליינו עד כה שגרמו לנו השותחים כמה רעות ולא ידעו ששחתו לעצם בסיכון פגומה כמו בן יהו' מיתתם בכלל נבילה וטריפה, לבלב היא הקליפה רוחמנא ליצלן תשלייך אותן ומוכרח להיות מגלוغو בכלב, ע"כ ישימו אל לבם עונש גדול הרע הזה ויחשבו שכרם בנגד העבירה ולראות שתמיד יהיו יראתו של מקום ית' על פניהם, ומה' ומישראל יהיה ג"כ נקיים (בمدבר לב-כב), ולהראות סכינים לחכמים שבדורם לפניו השחיטה חולין יה. ובראשונים וטוש"ע סי' י"ח סי' ז' ובגהה), ואח'כ בכל שבוע ושבוע ואז הבא עליהם ברכת טוב ויזכו לרוב טוב הצפון ליראיו, ועכשו ת"ל שמענו שכמה קהילות קדושות במדינת אשכנז העמירים בשרים ונאמנים בשעת שחיטה כדי לבדוק תיכף אחר השחיטה ולהראות סכינו לפניו השחיטה לחכם, גם מה ק"ק ברלין ראה הרב המופלג היישש והזקן אב"ד ור"מ נר"ו לאגדור גדר לפני צאן קדרים שלא יסתאבו את נפשם ח"ז והסר המכשילה הזאת מישראל עד כי חדר לספור כי אין מספר.

ע"כ הירא וחרד מדבר ה' ויש בידו לתקן יראה שלא יתלה אשמו בראשו ואף למי שאין בידו למחרות עכ"פ הרוי בידו שלא לאכול בשר כי אם עפ"י תקנה הנ"ל, ואך שלא

ו אכילתבשר הלכה למעשה

כשרגילים להוריד את השער ולשטוּף את המקומות.

ה. בגלל כל אותן הביעות, היה תמיד המנהג לגלח את שערות הכבשים וניקו טוב את המקום לפני השחיטה, כדי שייהיו בהם פחות פגימות, ועם כל זאת היו פגימות, (עיין בשאלות ותשובות דברי מלכיאל ח"ג סימן מ"א, ובבינת אדם שער ר"ז סימן י"א).

ו. בשחיטה הנוכחית לא גוזים כלל את שערות הכבשים, עושים רק שביל (מפרידים את הצמר), זה לא נכון לעשות כך לתחילת (شم"ח סימן כ"ד סימן י"ב). מאחר והגרון מלא בלכלוך הדבר גורם להרבה פגימות, ואין זמן לבדוק ובוודאי שלא לתקן את הסcin.

ז. חוץ מהבעיה המוזכרת, עומד עוד שוחט בשחיטת הכבשים, השחיטה מאוד

ימצא בשר לאכול אפי' בשבתו ובו"ט אל יקל בעבור זה ח"ו דקרוֹב לוֹדָאֵי הוּא שיאכַל דבר איסור לפערם, ע"ב ישים אל ליבו הלא זה תולע ורימה ובתבלית יהי מרה, ע"ב אל יתביש מפני אדם בו' ויקדש את עצמו במותר לו (יבמות ב). אז קדוש יאמרו לו מה קדוש לעולם קיים ויזכה בביית ירושלים במהרה בימינו Amen סלה: עבלה"ק.

קשה בغالל הפגימות הרבות וכן בغالל עצם מעשה שחיטתת הגסות שהיא קשה מאד, כשתום גם שני שוחטים אינם מספיקים למלאכה.

ח. אנו מכירים מקרה היכן שרצוי להניג-can בארצות הברית שחיטה של כבשים והשוויח לא רצה לשחות בלי שהרב יבוא עמו מהmeshchita ולבזוק בעצמו את הסכין לאחר כל כבש, לאחר יום של שחיטה נשאר בסך הכל כבש אחד שהרב אישר שהוא נשחת בסכין טוב, מזה בלבד אתה יכול לראות כמה שוחטים עם סכינים טובים הינו צריכים לשחיטה הנינו יורקית, וכך ניתן להבין באיזו בעיה אנו בשחיטתה הכבשים כאן בנינו יורק שוחטים אלפיים מדי שבוע.

ט. ישנן הרבה מאות סיוכות בעת הבדיקות (ולא כמו שוחרים מסוימים מנסים לספר לקוניים שבכבשים ישן קצר סיוכות).

ענף ב'

ראה מדריך לשירות מספר 40 בדבר שערוריות השחיטה לפני מאה שנים. באותו הזמן הייתה גדולה ומסועפת, ובכדי לקבל מושג כלשהו מן הנעשה באותה תקופה, עתיק מספר "היהודים והיהדות בניו יארק" שחיבר הרה"ג ר' משה וויינברגער ז"ל ליד אונגארן, בשנת תרמ"ז שנה לפני שהתקבל הרה"ג ר' יעקב יוסף ז"ל לרבות הכלול בארצות הברית, וכן הוא כותב:

שוו"ב אחד ר' חיים דוד מעיר לעווענוורטה קאנזאס כתוב להרב ר' שלום אלחנן יפה הלווי, לאמר: אני נשלחתי מהרב הכלול לבוא פה לזכח זבחים שלמים, והנני עוד צעיר לימיים, ומשכורתاي לא יותר מעשרים דולר לחודש, ואין לי יותר מפת לחם ומים להחיות נפשות ב"ב... וכאשר יפלו לי ספיקות בהלכות שוו"ב אין לי פה לא רב ומורה רק בן سورר ומורה, בהיותי נגרש מנהלת הי' מד' אמות של הלכה. האם טוב לגבר לפשוע על פת לחם ככה, ולשאת עליו עוונות בית ישראל

כשעיר המשתלה לעזאזל בעבור לחמו ומימנו הגזולי? ואל מי אפנה כעת ולמי הדבר כזאת? אם אספраה להרב הכלל נ"י הלא חולה הוא, ואם להרב מקאנזאס סיטי? הוא קטן בעיני בני עירו שהם חסידים מגיליציה והוא מליטה. ואם שאלה מרבני אירופה הלא חרפה היא לנו, כי היום לא נופלים אנחנו מאחינו אנשי אירופה, כי יש לנו ג"כ רבנים גדולים וכו'.

בין שלוש השאלות ששאל (شو"ת שואל בעניין) אחת אומרת: כי יש שם כבשים שעורם דק מאד ונקראים "ווארלאכישע שעפסען" וشعורם מסובך על צווארים. ואם רצחה השו"ב לתולש הצמר כדת שלא יבוא לידי חלדה אזי לא ימלט שלא יקרע העור של בית השחיטה, ולפעמים יצא דם מלחמת שעורם דק מאד לנוכח הסימנים, וספק בידו אי אמרין שדיןנו כמו בעוף שהשוחט התולש נזנות מבית השחיטה ויוצא דם לא יגמר שחיטתו דחישין שמא ניקב הוושט וכו'.

אכילתבשר הלכה למעשה

הרב יפה הורה להסיר השער ואין חושין שמא יקרע העור. כי קרע ע"י אדם ולא ע"י סכין א"א שיהיה מפולש, וכן הדין גם בעוף לפי דעת בעל חמודי דניאל. עכ"ל.

פרק ב'

ענף א'

שחיתות עגלים

מאחר וידוע ששחיתת עגלים הוא מהודר יותר בغال המספר הקטן של סירכות הקיימים עליהם, אנו רוצחים להביא תשומת לב הציבור שהדבר לא נכון בארץ הברית.

א. באירופה היו שוחטים עגלים בני שלשה עד ארבעה שבועות, ולכן לא היו להם סירכא, בהמאות החלקות ביוטר היו עגלים, ולכן אנשי מעשה הקפידו לאכול רק מבשר זה.

ב. כאן בארץ הברית שוחטים עגלים גדולים בני מספר חדשים, כל אחד מהם שוקל כמה מאות פאונט, והבעיות בהם גדולות בהרבה משחיתת הגסות הרגילה.

- ג. כפי שידוע ישנו אחוז גדול של חלק בבהמות מכפי שיש בעגלים של היום.
- ד. יש אחוז גדול יותר חלק בבהמות מכפי שיש בעגלים של היום.
- ד. גם בעגלים קיימת הבעיה שرك שוחט אחד שוחט ולא שניים כפי שצורך להיות "ויצא העגל הזה".

❖ ❖ ❖

ענף ב'

א'

השערורי הגדולה בהקצת דם מצוארי עגלים קודם השחיטה

השוויב הגאון הצדיק רבי אהרן צבי פרידמן בספרו "חן טוב" (ניוארק 5781) בחלק טוב טעם (צד 74) כותב:

כאשר באתיפה ניוארק בעת רדתי (תרי"ד 4581) לבית המדרש מצאתי שמקיזין דם מצוארי עגלים קודם השחיטה, ושאלתי את פיהם ואמרו לי מפני שהעגלים יבואו בספינות רחוק מנויארק ועומדים כל ימי

נסעם על הספינה והמשמש יתך עליהם בכך הם חולים ולא יקייזו מהם דם אינם יכולים לחיות אפילו יום אחד. ואמרו לי שהרב ר' שלמה אדרל הרב מלונדון נהג היתר להקייז, וכן במדינת פולין מקייזים הרופאים דם הבהמות בפקודת הממשלה.

ב'

ובעת ההיא היה שו"ב בעיר סטאוואיסק תחת יד הרב בעל המחבר ספר "אבני זכרון" (ר' אברהם מסטאוואיסק) והתייר הדבר יען שנעשה על ידי אומן. וכדי לצאת לכל הדעות שלחח השאלה לפני מפרשי הים לבוב, וקבל תשובה הרב ר' יוסף שאל נאטאנזאהן בעל שואל ומשיב זז"ל:

לכבוד הרבנים אשני קהلت בית המדרש חפשית (בית המדרש הזה נפרד מבית המדרש שהוא שם הרב ר' אברהם יוסף אשר יהיה לו מחלוקת עם ר' יהודה מיטעלמאן) ובראשם הרב רחוק מעיניינו וקרוב לבנו וכו' מוויה יודיל מיטעלמאן וכו' שלום. בדבר השאלה לעניין הקוזת דם כבר התירו הרב בעהמ"ח שו"ת חתם סופר יו"ד סי' כ"א והרב בעל ברית אברהם (שו"ת ר' אברהם צבי הירש אבד"ק פיטרקוב, דיחרנפורט

תקע"ט) ויפה כוונו. וגם פה במדינתנו מקרים דם לכל הבהמות בלי פוצה פה, רק שייהיו על ידי אומן. הצעיר יוסף שאל נاطאנזאהן אבד"ק לבוב.

ג'

במכתב שני שהעריך לאנשי ביהמ"ד בשנת תברך (תרכ"ז - 2681) כותב :

זה איזה שבועות הגעני מכתב מאיש אחד לא אדע מי הוא וממנה עצמו בשם רב (בעל פרדס, עיין בסמוך) והוא צועק בכרכוכיא על הקוזת העגלים סמוך לשחיטתה. ולא רציתי להסביר כי נקרים הדברים כי לסתור בא. וכבר כתבתי על הקוזה להתריר וכו'. ובאמת שם (בארכות הדром) אי אפשר בלי הקוזה כי הארץ חמה מאד. בודאי אין דניון אפשר מלא אפשר. וליתר שאת ימתינו אחרי הקוזה משלחות עד שייעברו שני ימים מעט לעת.

אמנם רואה אני כי לא זה עיקר מחלוקתם כי בעונותינו הרבים השטן מركץ ביןיהם על כן לא תאבו ולא תשמעו לדברי מחלוקתם, ותראו לעשות שלום כי שנואו המחלוקת וגדול השלום.

מאד מאד יפלא בעיני, אחרי כי אתם בארץ מרחק וחברתכם קטנה, ורבים מעמי הארץ יבואו שם ומעטם היודעים, ולמה תריבו כלכם. יראתי מאד אولي בעבר המחלוקת חיליה תתרגשו מן הארץ ולא תוכל הארץ לשאת אתכם, ה' יرحم עליכם ויתן לבבכם כי תהיו לאגודה אחת ותעשו שלום ותהיי לברכה בקרב הארץ.

ד'

רי משה ביר אהרון (אהרןסון) מחבר ספר פרדס החכמה (סדיילקאוו 1638) ופרדס הבינה (ב"ח דפוס קעניגסברג 1558) בספרו מטעי משה (ירושלים 1878) במאמר מגלת בית און (חלק ב' דף ט' ע"א) בתשובה אמר: הנה כאשר התעה אותי אלהים לבוא לעיר נויאرك (תרכ"ב - 1681) מצאתי שכל העיר אוכלים בשער עגלים המذוקרים איזה שעת קודם שחיכתת או ביום שלפני השחיטה בכדי שייהא הבשר לבן וצח ועושיםכו לכל העגלים בין בחורף ובין בקיץ ויש להם כלי בהול חד ארכו כארוך שנ מפתח ורחבו הוא כפליים ولو שתי פיות חדשים משני הצדדים ועוקץ בראשו וארכו א' צאל, ומכים בקורנס הרצל עם הכלים ישנו וישלשו ומণיהם לזרוב

ממנו דם רב עד שיעבור הקילוח, ומתחילה יסתמו הנקב בדבק המוכן לזה למען לא ימות העגל. וכמה מתיים בשעה או שתיים אחר הדקירה והקזזה, על על פנים נחלש מאד עד שצרכין להעמיד אוטו ואינו אוכל אחר כך. ולאחר מכן שעות או למחורת היום שוחט אותו השוחט, ואין פוצה פה ומצפץ וכו'.

ה'

בעיר באלאטימור יש שם רב מומחה וחכם מופלא ר' אברהם רייס נ"י, וגם הוא אסר **ההקזזה לכל השומעים בקולו בסביבותיו**. וגם בעיר הגדולה סיניסיטני נאסרה ההקזזה על ידי רבני העיר.

ובפה נויארק פרצה המכשלה על ידי שנאים דהינו שוחט אחד הבא ממדיינט פולין שהיה מלפנים שוחט בעיר סטאוואיסק (ר' אהרן פרידמאן הנ"ל) ונאסרה שמה שחיטתו על ידי הרב דשם ורבני המדינה. והשני הוא איש מתחפש באדרת רבן ואיש הבינים שמו (מייטעלמאן) אשר תhalbכו ומעשו בארצות אירופה מודעת, וגם פה שם עצמו לשר ושופט על האספסוף, וחיפש היהר לכל דבר איסור, ובבעבור זה ישר הוא בעני הטעם.

השאלת הזאת נשאלת מפה בשנת תרי"ח מהכמי ירושלים והורו לאסור וכתבו שהוא ספק נבלה. והרב הניל (מייטעלמאן) הורה להם היתר בסמכו על תשובה שני רבניים בשוויות ברית אברהם ובשוויות חתם סופר. אבל הרב ר' משה אהרןsson לא פנה לזה באמרו כי איסור הקוזת העגלים אינו דומה לנידון של הרבניים המתירים אם נעשה לרפואה לבהמה. חדא מפני רבוי הדם היוצא מהבהמה ויש לחוש שהוא דם הנפש, כדאיתא בכריות כתוב כ"ב.

שנית חוששין לנקיית הוושט מפני שעורק הוריד לעומתו כմבואר בחולין כי"ח בההיא בר' אווזא דאיתא כי ממסמס קועי דמא וכו' כדאיתא ברש"י שם. והכל נעשה בבית המטבחים פה בחפazon ושותחים כמה מאות בהמות בכל יום ואיינט מדקדקין כי"כ אם יקלקלו וימיתו על ידי הקוזה. ועוד שלישית שאם נתיר הקוזה בזיכרון יבואו אח"כ להמית הבהמה על הראש ותשתחח תורה שחיטה בארץ הזאת שהتورה מועטה והחפשית גברה מאד.

כאון מתבטל קצת טכיסטי הקצבים לעשות מעשיהם בגושפנקא דרבנן. לפנינו ששאלו

לגדול הדור בעל שוי'ם זכ"ל להתייר הזריקות והתייר אותן בחושבו שהכוונה אותן שעושין במדינתו, אולם לפניו נתבאר כי המרחק רב ביניהם.

ו'

בתשובה על דברי העגלים (שם י"א ע"ב) מוסיף לומר "והנה התועבה הזאת היא דראון לכל בשר אף למי שלא עמדו אבותיו על הר סיני, כי גם לפי תורה האדם אין להתנגן באכזריות עם אחד מהברואים להמיית בעלי חיים בכמה פעמים, ולזאת שהוחתר לבני נח אכילת הבשר נאסר להם أكبر מן החי. ומה גם לאיש היהודי אשר נצווה בפירוש על צער בעלי חיים, כמו"ש חז"ל בחולין ז' ע"ב.

וגם הוא היzek לבריאות האדם כי דם המכיה בהמה הוסר ממנו, והוא נבלה מחיים, ועל זה נאמר ואנשי קדש תהיו לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו וכו'. ולפי שראיתי במדינה זו אף שאין חzon האמת נפרץ והتورה לא בראש הומיות תקרה להיות לה פתחי שערים, בכלל זה נמצאים פה אנשים ישרים החודדים על דבר ה' וAINט חפצים באיסור לטמא את נפשותם במרק

פוגלים, רק שהם נכשלים ולא יודעים וכו' לזאת שלחתי דברי אלה לכמה מגדולי הדור במדינת אשכנז והם נודעים גם במדינה זו בתורתם ווחכמתם, וכולם הסכימו ATI. ואלה הם המסכימים: הרב ר' יעקב צבי מעקלענבורג מחבר הכתב והקבלה רב בקעניגסברג, הרב החכם דרי הירש בעל החורב ומוויל' ישרון רב בפפדיימ', הרב ר' אליעזר הלוי הורוויץ רב בווען, הרב ר' שלמה קלוגער רב בבראדי, הרב ר' יצחק דוב הלוי מחבר מלאכת הקדש רב בוירצבורג, הרב ר' אברהם שמואל ברוסיה. וגם הרב שמואל סלנט ובית דין בירושלים. ועוד הרב ר' מרדכי עטינגר ממפרשי הים.

"

שו"ב אחד ר' חיים דוד מעיר לעווענוורטה קאנזאס כתב להרב ר' שלום אלחנן יפה הלוי, לאמר: אנכי נשלחתי מהרב הכלול לבוא פה לזכח זבחים שלמים, והנני עוד צעיר לימיים, ומשכורתاي לא יותר מעשרים דולאר לחודש, ואין לי יותר מפתח לחם ומיטים להחיות נפשות ב"ב... וכאשר יפלו לי ספיקות בהלכות שו"ב אין לי פה לא רב ומורה רק בן سورר ומורה, בהיותי נגרש

מנחלת ה' מד' אמות של הלכה. האם טוב לגבר לפשוע על פת לחם ככה, ולשאת עליו עוננות בית ישראל כשעיר המשתלה לעזאזל בעבר לחמו ומימנו הגזול? ואל מי אפנה בעת ולמי הדבר נזאת? אם אספירה להרב הכלל נ"י הלא חולה הוא, ואם להרב מקאנזאש סייטי? הוא קטן בענייני בני עירו שהם חסידים מגיליציה והוא מליטה. ואם שאלה מרבני אירופה הלא חרפה היא לנו, כי היום לא נופלים אנחנו מאחינו אנשי אירופה, כי יש לנו ג"כ רבנים גדולים וכו'.

ח'

ובין שלוש השאלות ששאל (שו"ת שואל בעניין) אחת אומרת: כי יש שם כבשים שעורם דק מאד ונקראים "ווארלאכישע שעפסען" ושרעם מסובך על צווארים. ואם ירצה השו"ב לתלוש הצמר כדת שלא יבוא לידי חלדה איזי לא ימלט שלא יקרע העור של בית השחיטה, ולפעמים יצא דם מחמת שעורם דק מאד לנוכח הסימנים, וספק בידו אי אמרין שדיננו כמו בעוף שהשוחט התולש נוצות מבית השחיטה ויוצא דם לא יגמר שחיטתתו דחיישין שמא ניקב הווושט וכו'. הרב יפה הורה להסיר השער ואין חששין

אכילתבשר הלכה למעשה

שמא יקרע העור. כי קרע על ידי אדם ולא על ידי סכין א"א שיהיה מפולש, וכן הדין גם בעוף לפי דעת בעל חמודי דניאל. עכ"ל.

ט'

הרב יפה הנ"ל בספרו שואל בנוגע, כתוב שאלת בעניין איסור קונם שנדר שו"ב אחד שהיה לו שותפות עם שו"ב אחר, והראשון התפטר ממשרתו בפשרה שהתחייב שותפו במעמד בני קהילתו לתת לו חלקו שmagiu לו היינו מחצית הלשון מכל בהמה גסה ומחצית דמי השחיטה. ומיראותו פן לא יקיים דבריו התחכם לאסור את המחצית שmagiu לחלקו באיסור קונם לכל בני קהילתו. ואחר שלא קיים השו"ב השני את התנאי הזה רצוי לאסור את הכלים שנתבשל בהם מחצית הלשון שייך לשו"ב השני, וגם המחצית שייך לשו"ב הראשון מטעם אין ברירה. ופסק הרב יפה לאסור רק החלק המדייר בלבד, ולא חלק הנדר.

הרב יפה בדברו אוזדות שאלות שחיטה יאמר (שואל בנוגע דף ע"ד) באשר פה המדינה ר"ל הפרוץ מרובה על העומד אם לא נחפש צרכי ההיתר נכונים להתיר בשר

אכילתבשר הלכה למעשה

כא

תמותה שחיטה יוכלו לבוא חיללה לידי בשר נבייה.

"

הרבי ר' משה ווינברגער בكونטראיסו "הוואיל משה" (ניוארק טרנ"ד) מшиб שאלת בניידון השוו"ב פייבוש צבי גראס שחתם על כתוב שמקבל עליו בגדר ובאיסור חמור על דעת השוחטין פה ניוארק. והם בני חברה שוי"ב הנקראת בשם מלאכת הקודש, שלא לשחות בשום בית מטבחים הן בפה ובן בගليل המדינה, הן לעצמו והן לאחררים בלי רשות כל החברה הניל. ובכתב נחתם אי דרי"ח אדר שני טרנ"ד. והשוחט מודה על חתימת ידו אבל טוען שאנוoso היה וגמ"כ מסר מודעה לפ"י עדים תקופה כי הוא חותם מחמת אונסו והעדים מעידים בדבריו, והורה הרבי להתריר נדרו.

י"א

הרבי יפה הורה לאסור בסט. לוais בשר כשר ששכח השוחט לרשום עליו בחותמו גושפנקא דבדילא תיבת "כשר" אף כי היה לו סימן על צואר הבהמה להכירה. והרב

זכירה יוסף רازענפעלד מאותה העיר הורה להתיר (שם).

י"ב

יזהר השופט לקנה הצואר יפה במקום השחיטה משום שמי' חול או טיט וכדומה, שלא יהיו מוליכך ואז לא יופגם הסכין, ואנשי מעשה בפולין מגלחין השערות בתער מצואר הגשות וכן בעגלים ורוחצין אח"כ במים שם היטב במקום שרוצים לשחוט בבית אברהム סי' ח"י ש"ס סק"ה, אהל צחק לקי"צ סי' י"ב או' ז').

י"ג

שוחטים ב... "400 עגלים" לשעה (שלא יתכן בשום אופן בתור כשר) - החלף (הסכין) הופך מהר לפגום בעיר ... (היכן שגרים יהודים חרדים רבים) היכןSSHוחטים עגלים, נעים העגלים במהירות של 400 לשעה ללא כל הגזמה. ויהי היום הכלכלי לשכנע את השופט המקומי שיקח אותי עמו לשחיטה שם, אני טענתי שאני צריך לדעת הכל, ואני מוכשר מאד, אין דבר שאי אפשר ללמוד, את הכל ניתן להتلמד, מכל מלמדיו וכו'.

ראיתי בשחיטה שהעגלים נעות על הגלגול הנע ושותחים, בודקים את הסכין לאחר כל 5 או 10 עגלים, ואם הסכין פגום, כורתים את אוזנו של העגל וזה הסימן שזה טרפ, הוא נתן לי את הסכין שלו בכספי לשוחות 8 עגלים, 2 עשייתי הגרומות, הסכין לא היה חד ולא ניתן היה לשוחות. לא בדקתי את הסכין, אבל יודעי דבר אומרים שזה לא טוב, וכי אם אותו שוחט רוצח הוא יכול להכין סכין כפי שצרייך. כפי ששמעתי לפניו חמישים שנה הרבה מ... זי"ע אכל עוד מהשחיטה של אותו שוחט הש"י. ניתן אולי להמליץ טוב ולומר אולי אז הוא היה שוחט טוב. עוד הוא סיפר לי שהשחיטה העגלים זו שחיתה קלה, אך שחיטת כבשים 400 לשעה זה קונץ רח"ל, כאשרני הייתה שם לא שחטו כבשים, וחבל.

(קול השחיטה).

קהל מחזיקי הדת דחסידי בעזא - בארצות הברית

לרבים השואלים

בעזה"ת המטה הרינו ויתעלה המקדשינו בקדושת המאכלים, זכינו ת"ל זה יותר מרבע שנה לסדר ולהתקין שחיטה מוחודרת של "קהל מחזיקי הדת דחסידי בעזא" באלה"ב "בשר חלק" "גלאט כשר" עם כל החומרות וההידורים והמנהגים, הון בשחיטה, והן בבדיקה, מליחה, וניקור, המבואים בשו"ע ובספרי ה פוסקים הראשונים והאחרונים, והמסורתם לנו מדורי דורות, ולאור הצלחה הרבה אשר ת"ל נתפרסם בכל רחבי יהדות החרדיות באלה"ב שמה הטוב של שחיטתינו מהודרת, נتابקשנו ע"י אנשים חרדים לדבר ה' אם אפשר להניג ג"כ בשחיטתינו מהודרת את הבשר הנקרא "וועיסע קעלבעלעך" (עגלים לבנים).

הגשנו הדבר אל הגה"ץ שליט"א רבינו קהילתינו הকי, ולאחר בירור העניין על

אכילתבשר הלכה למעשה

כה

בוריו בחקירה ודרישה היטב נוכחו לדעת כי :

הבשר של "העגלים לבנים" (ווײַיסעַ
קָעַלְבָּעַלְעַד), יש בו חששות רבות על אופן
פיטומה וגידולה, וחששות רבות של
טריפות הריאה, וטריפות שאר האברים
הפנימיים.

לאור כל זאת :

אנו נמנעים מלהכניס בשר "העגלים
לבנים" בשחיטהינו דקלה מחזקקי הדת
דחסידי בעלזא.

נציין מאמרו של רבינו השל"ה הק' בשער
האותיות אות ק' שבו מפליג בחומרת
איסור מאכלות אשר יש בו צד איסור
וזיל :

"התורה הזיהירה במאכלות אסורות
ומותרות והתקדשותם והיותם קדושים,
ולא תשקצו את נפשותיכם, ופירשו בזורה
בעניין זהה כי המאכלות הטמאים
שהזהירה לנו התורה בהם שורה עליהם
רוח חיצונית וטמא, ולכך האוכל מאותן
הדברים מטמא את נפשו ומראה את עצמו"

שאין לו חלק בקדושה ולא באלקי ישראל, כי הדבר הטמא נעשה חלק אבר בעצם האדם והנפש מתלבשת שם וכו'. ומסיים השליה הק': "שלא לאכול מדבר שיש בו מחלוקת... ואל תהיו אחראים רביהם לרעות מאחר שהוא מצד הדין" עכליה"ק.

הכו"ח למען כבוד התורה וקדושת המאכלים וטוהר הנסיבות

מחלקת השחיטה דקהל מחזיקי הדת באלה"ב

